

nadvojvode, uda cesarske družine, zadoni isti glas! Ali bodo tudi Avstrijskemu nadvojvodi očitali sovraštvo do nemškega elementa?

Resnica oči kolje. Zato je pa tudi po prusaško-ustavovernih krogih vsled te brošure nastal grozen krik in vriš, kakor med krokarji, ki so se spustili nad ranjeno žival, kedar pride lovec in vstrelji med-nje. In nasledek tega krika nevolje in oplašenosti prusaške je menda, da je bil nadvojvoda od topničarskega polka premeščen k pešcem. Pa naj bo! S svojo neprestrašeno, ponosno, resnično, po iskrenem domoljubju mu narekivano besedo si je pridobil spoštovanje vseh pravih Avstrijanov, ki nočejo, da bi Avstrija kedaj postala Pruska provincija, zbudil jim je nado boljše prihodnosti, kajti dokler so si svesti, da ima Avstrijska armada v svojih vrstah še take, gotovo za vodstvo poklicane domoljube in bistre glave, ne more poginiti in Pruski orel bo, zagnavši se proti njej, pobit na tla padel.

Slovstvene stvari.

Nove knjige.

(Konec.)

Kar se tiče omike Slovakov, govori naš pisatelj o plemenitnikih, meščanih in kmetih. Plemenitašev ne hvale, temveč pa hvale vé prostemu narodu na kmetih, ki, čeravno so ljudske šole še jako slabe in pod sedanjimi dobro plačanimi krajnimi šolskimi svetovalci še bolj rakovo pot gredó, vendar skrbi za izobraženje mladine svoje po družih potih; priča temu je to, da vsako leto čedalje več časnikov in drugih knjig v maternem jeziku med ljudstvo dohaja.

V ljudskih in meščanskih šolah je učni jezik slovenski; one so v vsi deželi edine naprave, v katerih se Slovak izreja v narodnem jeziku. Nekateri učitelji pa so tako slabo plačani, da na leto in dan komaj 100 gl. dohodka imajo. V Slovakiji so sicer tudi državne gimnazije; al one niso učilišča na narodni podlagi, ampak le magjaronske naprave z namenom, da Slovak zgubi in zataji narodnost svojo.

V teh gimnazijah je celo v krščanskem nauku učni jezik magjarski. Le v treh gimnazijah se uči slovnica slovenska; al tudi v teh gimnazijah ta nauk ni obliगत nauk. Pogumen mora biti Slovak, ki si upa svojega sina v teh šolah za Slovenca vpisati. To je bil vzrok, da so Slovaki nabirali grošičev za napravo 3 narodnih gimnazij, al brž so postale te gimnazije magjaronom tak trn v peti, da so zagnali krič, da te gimnazije panslavizem gojijo v srcu mladine in visoka magjaronska vlada ukazala je te gimnazije zatogadel v preiskavo vzeti, čeravno je preiskovalna komisija našla, da ste gimnaziji v Turec St. Martinu in Znyo-Kloštru vse hvale vredni in nikakoršnega panslavizma sumljivi, ste se vendar po ministerskem ukazu morali za letošnje šolsko leto zapreti. Še huja pa se je pripetila gimnaziji v Veliki-Revuci.

Jako zanimivo je to, kar učeni pisatelj pripoveduje o slovstvu (literaturi) Slovakov. Izprva so Slovaki čitali le knjige v českem jeziku, kateremu je narečje Slovakov podobno kakor brat bratu. Še le pozneje so začeli Slovaki svoj narodni jezik bolj izobraževati. Prvo poskušnjo za izdavanje knjig v slovenskem (slovaškem) jeziku je izmed strani katoliških Slovakov naredil Anton Bernalok leta 1788—1791; L. Šturu pa gre izmed protestanskih Slovakov velika zasluga za povzdigo slovenskega jezika med Slovaki leta 1845.

Ker pa niti Bernalokova niti Šturova slovnica ni

stala na filologični podlagi, je Martin Hatala leta 1850, sedaj profesor slovenskega jezika na vseučilišču v Pragi, izdelal slovensko slovnico po filologičnih principih; njegova slovnica veljá sedaj sploh v literaturi Slovakov.

Leta 1863 so Slovaki osnovali slovstveno društvo, kateremu so imé dali „Matica slovenska“. Število družbenikov znaša sedaj 900, ustanovniki plačajo po 100 gold., pravi udje pa po 50 gold.; kapital matičin znaša 73.000 gold. Da ta narodni zavod pisano gledajo Magjari, razume se samo po sebi; 29. grudna 1874 l. je prišel policijski inkvizitor Ludovik Jekelfalussij iz Pešta preiskavat nedolžno to literarno društvo. Poleg Matice slovenske se je ustanovila za izdavanje katoliških pobožnih knjig v Trnovem neka druga družba pod imenom „Spolok sv. Vojtecha“, ki šteje čez 2000 družbenikov s 40.000 gold. kapitala. Al tudi to družbo preganjajo Magjari z vso silo; ko so se družbeniki 26. in 27. septembra 1870 v Nitri v občni zbor zbrali, so bili zasramovani po surovi navadi divjih Magjaronov.

Časnikov imajo Slovaki 9; ti so: „Národné Noviny“, „Slovenske Noviny“, „Hlásnik“, „Oról“, „Katholicke Noviny“, „Konfessionalna Škola“, „Obzor“, „Rarašek“ in „Priateľ ľudu“. Ker imajo ti časniki v narodnem obziru vpliv na ljudstvo, zato skuša magjarska vlada kratiti ta vpliv in zato izdaja časnik „Svornost“, ki pa bo menda kmalu šel rakom žvižgat, kakor so šli prejšnji njeni časniki „Krajan“, „Koruna“ in „Vlastenec“.

Naši dopisi.

Iz Istre 14. sveč. — Še se nam niso posušile gorke solzice, ki smo jih pretakali nad prezgodnjo smrtjo izvrstnega rodoljuba dr. Coste, pa nam prinese nemila osoda drug težek udarec: preminuli so ljubljeni naš škof Jernej Legat, Tržaško Koperski v Trstu 12. dne t. m. v 68. letu svoje starosti! Pretrpeli so umrli mnogo britkosti posebno zadnja leta, v kojih so se teptale vse pravice do Boga in bližnjega. Da so bili rajni škof nam Slovencem v Istri zvest podpornik in značajan zagovornik, čutili bodemo še bolj zdaj, ko jih več ne bo. Zato kličemo vsi Savrini v Istri: Naj bo zemljica lahka ljubljenu Pastirju!

V Gorici 13. febr. — Imel sem priliko videti (pri Köke-u na Dunaji) že skor dodelani novi zemljevid naše dežele Goriške, ki ga je narisal naš premišljivi in tihodelavni okrajni šolski nadzornik (Goriškega in Sežanskega okraja) gosp. Franc Vodopivec. Delo je tako krasno, da se malokatera dežela s takim zemljevidom ponaša. Tiska se na deželne stroške in se šolam in županijam brezplačno pošlje. S tem pa ne bo občinstvu še vstreženo. Zemljevid bi moral viseti v vsaki gostilnici in kolikaj čedni krčmi, pa tudi v privatnih hišah bi sobe lepo kinčal. Sramota je za tisuč in tisuč — tudi omikanih ljudi — ki ne le ne vedó, kje je na pr. ta ali ta domači kraj, temuč, ki še celó ne vedó, da se v naši deželi kraj tega imena nahaja! Tudi šolska mladina se prej uči, kje je Peking ali pa Carigrad, ko Kobarid ali Oglej. Imena na novem zemljevidu so v slovenskih krajih pravilno slovenska (italijanska in nemška so dodana v manjšem tisku le glavnim krajem, kateri zraven slovenskega tudi tuje imé imajo, na pr. Cerknó, — Circhina, Kirchheim — in to zavoljo Lahov, ker je zemljevid občno-deželen). — Prve dni t. m. je bila na tukajšnji deželni kmetijski

šoli polletna preskušnja. Reči moram, da vrla slovenska profesorja, voditelj Povšè in g. Kuralt, sè svojimi dijaki — ki tako različno predomiko sè seboj prinašajo — prav čudeže delata. — Mislili smo, da ne bo več v našem centralnem bogosl. semenišči tistih, že nekaj let navadnih pustnih veselic, ki so se poslušalcem tako prikupile, — pa bile so, in letošnji aranžerji in pevci in igralci so zaslužili vso hvalo, kakor lanski in prejšnji. Samo dvoje reči bi jaz opomnil: Pesmi izberite nam živejše in veseliše in pa „romarju“ „stričku“ (v slov. igri „Briljantni prstan“) naročite, naj drugi pot še kaj drugih novic iz „svete dežele“ prinese, a ne samo te, da je „velike osle“ videl, „dobro vino“ pil in sploh „pusta po svetu lovil“. Igralo se je sploh prav dobro, nekteri so klasično delali. Tedaj — „još Hrvatska ni propala“ (v našem semenišči namreč).

Čestitamo vodstvu in bogoslovcem! — Bolezen in smrt Tržaškega škofa p. n. g. Legata je tukaj veliko senzacijo vzročila. Škoda za vrlega možaka! — Gosp. pisatelju sestavka v „Novicah“ (števil. 5. in 6.) „Nekoliko vrstic o slovenskem besednem redu“ —: Vaš velecenjeni list prejel. Vsemu, kar v svojem spisu v „Nov.“ zgoraj navedenem razpravljate, jaz pritrjujem, kakor vidite; drugim pa rahla beseda ne zadostuje — to že veste; treba bo, da katerega na sramotni oder postavite. Občinstvo ima po mojih mislih pravico, zahtevati, da se mu — kar samo plačuje — pravilno piše. Knjiga, ki sem jo unikat v mislih imel, bila je res ena tistih, na katere Vaš sum leti; ali za zdaj nočem še delati literarnega škandala. Upotrebovanje dovršnikov namesti nedovršnikov — v sestavku, ki ga Vi omenjate, — in sploh, kjer koli na-nje naletim, razkači me vsakrat tako, da ne morem dalje brati. Ko bi smel kleti, rekel bi rad, kedar kaj tacega berem: „Da bi ti (pisatelju) uho odpadlo!“ — Največkrat čitamo: „zgodovina, — časnik pové“, — namesti: „pravi“ ali „pripoveduje“. Pa naj bo za zdaj; v prihodnje znabiti enkrat ex professo o teh rečeh. Neslovensko pisavo moramo iztrebiti iz naših knjig in časnikov; če ne, sram nas bodi!

Iz Tržaške okolice 6. febr. — Ena najhujih zleg, ki slovanski narod tlačijo, je nesloga med brati, in če med sabo ne bomo edini, kako se bomo pa zamogli ustavljati sovragom, ki nam od vseh strani preté? Zatoraj pa kedaj bodo naši časniki to spoznali ter nehali sprejemati dopise, kateri grdiyo ter z blatom kidajo možé, ki imajo še kaj srca za nas, — može, kateri znajo o pravem času za naš duševni kotmaterijalni blagor svoj glas povzdigniti! Vsak lahko sprevidi, da taki dopisi so večidel tendencijozno pisani od neznačajnejšev, ali pa od ljudi, ki družega ne iščejo kot sejati nesloga in sovraštvo med ljudstvom. Te in enake misli sprehajale so me bravši nek dopis iz Skednja pri Trstu v 4. listu Goriške „Soče“. Dopis je sicer iz Skednja datiran, pa ni treba ravno Salomonove modrosti, da, komur so okolične razmere le nekaj znane, precej spozná, da ima dopis vse drugod nego v Skedni svojega očeta. V tem dopisu se vrli okolični poslanec dr. Lozer, kateri se je, in se še zmiraj v Tržaškem zboru neustrašeno za okolico bojuje, grdobno napada in kar naenkrat kot za nesposobnega zastopnika proglašuje. Dopisun govori v imenu Skedencev, ti pa dr. Lozerja niso volili, ampak voljen je v Rojanu, Greti in Barkoli. — Kakošne namene je dopisun s tem dopisom doseči hotel, to najbrže le on sam vé. Grda laž pa je, da je dr. Lozer pri volilcih zaupanje zgubil, kakor tudi laž je, kar dopisun o dr. Lozerju zaradi učitelja Bonina kvasi. Kar je pa najbolj žalostno, je to, da taki tendencijozni in osebe in društva napadajoči dopisi romajo večidel pod ptujimi imeni v vnanje časnike, da

tako pravi pisatelji lože prikriti ostanejo, potem pa prav lahko od dotičnih vredništev tirjajo, da niso ta ali oni članek pisali. Kako bi se dalo pa tako početje karakterizirati, to prepustim častitim bralcem.

Iz Štajarskega. — Namesto umrlega g. Rozmana imenovan je za dekana v Konjicah g. dr. J. Ulaga, profesor bogoslovja in vrednik „Slov. Gosp.“ v Mariboru. Tudi mi čestitamo izvrstnemu rodoljubu gosp. dr. Ulagi o tem imenovanju, pa tudi dekaniji Konjiški, da dobi tacega načelnika. — V 7. listu „Slov. Gosp.“ naznanja gosp. dr. Ulaga, da popusti vredništvo tega časnika, in se zahvaljuje dopisnikom za zdatno pripomoč, pri trudapolnem večletnem poslu.

Z Gorenškega 11. sveč. — Iz Šent-Vidske okolice piše nekdo v 4. listu letošnjih „Novic“ o poštarju v Šentjurju pri Kranji, da ima gledé denarnih pisem polža za ekspeditorja in zaželjeva, naj bi c. kr. poštno oskrbnništvo v Ljubljani tega polža nekoliko ogledalo, v katero vrsto njegovih bratcov on spada: ali morebiti ni tistih eden, ki poslano novce v svoji hišici pridržuje. Taka preiskava bi gotovo ne bila odveč, in ako se to do zdaj še ni zgodilo, ni poglavitni vzrok to, kakor da bi se poštno oskrbnništvo polža tako balo, kot se ga bojé krojači; veljavnejši vzrok bo le-ta, ker Šentjurski polž je: „Helix sinistrosa“, po slovensko: „polž levičnik“, to je taki, ki je s svojo hišico od desne na levo zaviti; ali z drugimi besedami: on je votli nemškutarček od podplatov nog do temena glave in osoben ljubček Derbitschov. Memo tega morate pa še vedeti, da takrat, ko je Martin Žumer iz Vogljan oddal svoje s 100 gold. obtežene pismo na pošto, so bile razpisane volitve za zbornico trgovinsko in obrtnijsko in takrat se poštar — oprostite mu! — ni mogel tako vestno pečati s poštnim poslom, ker je, naj bi svojemu gospodu pokrovitelju v Kranju ugodno postregel, kakor stekli polž okoli dirjaje, obdelaval ljudi za izvolitev nemškutarskih kandidatov. Tedaj s preiskavo v zadevi zgoraj omenjeni ne bo nič, če tudi bi zaradi občinstva, še bolj pa zavoljo obrekovanega Maselna bila silno potrebna, ali kali? — vsaj veste kaj prislovice pravite: „roka roko umije, obe pa obraz; in: „krokar krokarju ne izkljuje oči.“ Zapomnite si pa še vi, kar mi je nek Ratečan rekel: „da pravica zdaj pod mizo leži in se joka, krivica pa po mizi raja (pleše) in se smeja.“

Iz Ljubljane. — Dr. Costa — bodi Bogu potoženo — je umrl. Namesti njega, ako se ministerstvu ne poljubi zopet ves deželni zbor Kranjski razpustiti, mora biti nova volitev na Notranjskem, kjer volijo kmetiške občine Postojna, Planina, Senožeče, Lož in Bistrica. Dozdaj pa ni še ne duha ne sluha o tej volitvi; vsaj mi tega še ne vemo, morebiti ravná c. k. deželna vlada tudi pri tej volitvi tako, kakor je tihotapno ravnal pl. Vesteneck pri volitvi oddelka kupčijskega za zbornico kupčijsko in obrtnijsko, ko so nemčurji v Ljubljani že več dni popred za 8. dan januarija vedeli in svoje agitacije že dovršili. Bodi si tedaj temu kakor koli hoče, gotovo volitve deželnega poslanca na Notranjskem ali pa vseh deželnih poslancev ne morejo daleč več biti, ako se deželni zbor res začne aprila meseca. Koga bomo, ako se ne razpusti ves zbor, Notranjcem namesti dr. Coste nasvetovali, tega ne moremo volilcem že danes povedati; al že danes moramo rodoljubom živo na srce pokladati opomin: čujte! da ne pride skrivaje sovražnik in ne seje ljulike med pšenico. Vigilantibus jura! Zato naj vsak rodoljub, ki ima zaupanje volilcev v svojem okrožji, jim kar brž na srce položi, da se ne dadó preslepiti od nikogar, ampak čakajo, kakošen glas jim po zaslišanju veljavnih rodoljubov v občinah k volitvi poklicanih — pride iz Ljubljane. Ker pa se pri

volitvah na vse strani vspešno le takrat delati more, kedar nekoliko veljavniših rodoljubov v enem okraju v porazumljenje med seboj stopi in za vsak tak okraj se osnova volilna podružnica, zato naj naši prijatelji že zdaj osnujejo take podružnice brez strahu, kajti vsaka stranka ima pravico pri volitvah delati na to, da zmagajo kandidatje njene stranke, se ve da postavna pot naj se nikjer ne zgreši in sredstva taka naj se nikoli ne rabijo, ki niso poštena, kakor smo jih na stotine doživeli pri glasovitih zadnjih volitvah v kupčijsko zbornico. In zdaj še enkrat: Rodoljubi čujte!

— (Banka „Slovenija“) je v zavarovanju proti ognju meseca januarja izdala 283 polic, od katerih znaša premija na lastni račun v gotovini 15.259 gold. 89 kr. Do 4. februarja bilo je na 1220 delnic vplačanih po 30 gold., tedaj 36.000 gold.; na 445 pa po 15 gold., toraj 6675 gold.; skupaj 43.275 gold. Veliko delničarjev je obljubilo, da še v tem mesecu doplačajo. Pet bank je že priznalo, da so banki dolžne protizavarovanja, katera so prejšnji uradniki od začetka krivo računili; pri drugih se še to obravnava. — Zastop za Maribor in okolico prevzel je narodni trgovec gosp. M. Berdajs. — Res! prav veselo se stvar suče, kar banki na čelu stoji gosp. Jože Debevec.

— „Laibacherica“ je večkrat res prav komična. V sobotnem listu popravlja na eni strani svojo notico, da Polegegov pes ni bil stekel, v uradnem oddelku pa prinaša razglas mestnega magistrata, da jeta pes stekline sumljiv poginil. O „Laibacherici“ po takem se res more reči, da desna ne vé, kar leva dela. Mi pa smo po avtentičnih pozvedbah gotovi, da oni pes ni bil samo „stekline sumljiv“, kakor mestni magistrat oklicuje, ampak da je, kakor je tudi raztelesenje očitno kazalo, prav za steklino poginil.

— (Kako sila nevarne so kože) od živine, ki je za vrančnim prisadom (antraksom) bolna bila, kaže nagla smrt dveh delavcev pri tukajšnjih trgovcih „Mojses Charmatz in Neuwirth“, ki sta se oskrunila s takimi kožami, eden v jeseni, drugi prve dni tega meseca, in v tukajšnji bolnišnici za antraksom umrla. Kakor slišimo, je mestni živinooglednik gosp. Skalè k sreči zasledil zadnjo žalostno prigodbo, in naznanivši jo magistratu, vpričo mestnega komisarja pri gori imenovanih trgovcih goveje kože preiskaval ter res tako boleznijo zelo sumljivo kožo našel, ki je 3. dne t. m. od Šimna Gregoriča z zdravstvenim listom županovim v Rakeku bila na železnico dana in v Ljubljano pripeljana. Če je tako kožo po nasvetu mestnega živinooglednika dal magistrat postavno pokončati, spolnil je le dotični zdravstveni predpis, da se še drugim nesrečam po taki kužni koži v okom pride; al mrtvi zaradi tega ne bodo več od smrti vstali. Zato pa mi le zopet in zopet pridemo na to, da vsa taka spričala županov (Viehpässe) niso ne piškavega oreha vredna, kajti župan ni živinozdravnik in ne more biti povsod pričujoč, da bi resnico na tanko zvedel; izučeni živinooglednikov je v vseh občinah treba, ki imajo dolžnost, da sledijo po tem, kaj se kolje; ljudstvo pa ne bi smelo tako brezpametno biti, da misli, če se le okužena živina zakolje, predno crkne, pa potem ni strupa več v živini!!

— Dr. Costovo podobo, ki so jo dali nekateri njegovi prijatelji in častitelji slikati, je ravnokar vrlo lepo izdelal naš umetnik gosp. Ivan Frankè; v čitalnici je na ogled razpostavljena. — Ravnokar nam je došel 7. list „Lipe Hrvatske“ iz Zagreba, ki nosi na čelu obraz našega dr. Coste s toplo pisanim životo-pisom njegovim, ki kaže, kako visoko so cenili tudi južni naši bratje boritelja našega za pravo slovansko. Lepa Vam hvala za srčni ta spominek!

— (Obraz dr. Coste) je posnel gosp. Zajec na mrtvaškem odru, in rekel je, ako bi se saj petdeset jih oglasilo, ki bi pri njem vzeli podobo oprsnico (bisto) iz gipsa narejeno v okroglem pozlačenem obodu, da bi mogel take oprsnice delati po 3 gold. — Slišali smo, da je obraz nepozabljivega nam rodoljuba izvrstno dobro posnet, zato bode umetnik gospod Zajec gotovo obilo naročnikov za Costovo oprsnico iz vseh krajev Slovenije dobil.

Zopet nam je nemila smrt vzela visoke časti vrednega domoljuba gospoda

Fidelija Terpinca,

ki je 15. dne t. m. po večletni bolezni v 76. letu svoje starosti za možganim mrtudom umrl. Rajnki je bil, dokler mu niso duševne njegove moči oslabele in je po svojem srcu mislil in delal, narodnjak z dušo in telesom. Živa priča temu je to, kar je storil v podporo Matici, Sokolu, čitalnici, posebno pa družbi kmetijski, kateri predsednik je bil celih 20 let — od leta 1849 do 1869 in v vsem tem času tudi „Novicam“ iskren prijatelj. Terpinčevo ime tedaj ostane v zgodovini našega naroda častito ime. Naj v blagem tem spominu v miru počiva. — Danes popoldne ob 4. uri je pogreb njegov.

— (Čitalničin odbor) je v svoji zadnji seji namesti umrlega gosp. dr. Coste enoglasno za podpredsednika izvolil za častni razvitek narodne naše čitalnice mnogo let skrbnega odbornika gosp. dr. Zupanca, — ustanovitev godbenega orchestra za pospeh čitalničnih besed izmed udov čitalničnih radostno na znanje vzel in mu svojo podporo zagotovil, — in za prihodnji dve „besedi“ zimske sezone določil nedelji 7. marca in 21. marca; razgovor o programu omenjenih „besed“ je kazal, da boste jako zanimivi.

— (Spomini na narodne pustne veselice.) Tudi pust ima svoje pravice; treba le, da jih pošteno in čedno izvršuje. In tega značaja ste že večletni veselici, med katerima eno napravlja čitalnica naša „v spomin Vodniku“ 2. svečana, drugo pa „Sokol“ pustni torek. Tudi letos se je smela svečanost Vodniku na čast v 2 svojim oddelku prištevati najličnejšim veseliciam Ljubljanskim; in jako brilantna je bila „Sokolova“ maškera-rada, s katero je pust sklenil svoje vladarstvo. Že vstopnica, katero je „Sokol“ pripel na prsi vsacemu gostu, lično izdelana v marljivi Blaznikovi kamnotiskarnici, je kazala, da bode veselica zopet izvrstna; videli smo na tej vstopnici v sliki blizo to, kar smo par dni pozneje brali v knjižici nadvojvode Ivana Salvatorja, o kateri bralci naši na drugi strani današnjega lista kaj več beró. Vstopnica ta „Sokolova“ nam je kazala v solnčnem svitu Rusijo in Avstrijo, v temoti pa Nemčijo, poleg katere je načrtan nemčurski komet z napisom: „Slavjansko solnce izhaja, nemčurski komet pa zahaja.“ Koliko pozornost na-se vleče „Sokolova“ maškarada, pričale so v vseh prostorijah čez in čez napolnjene dvorane, v katerih smo med narodnim svetom videli tudi mnogo nenarodnih gostov, ki so ta večer pozabili na Bizmarkovo parolo. Težko bi bilo med obilimi lepimi maskami naštetih najkrasnejše, in nobene pozabiti; vendar naj naštejemo vsaj nekatere: Turka in Turkinjo, 4 letne čase, Angleža, več mask v jugoslovanskih nošnjah, zbor Hrvatskih pevcev, ciganke, postiljone, Magjarko itd.; dobra misel bila je tudi predstava popotnikov v severni tečajnik. Plesalna dvorana je bila okinčana z brš-

linom in pustnimi emblemi, med katerimi so pozornost na-se obračali tudi verzi, nekateri s politično soljo, drugi s sploh pikantnim poprom potreseni; skoval jih je znani naš humoristični in satirični pesnik. Ni čuda tedaj, ker je bila tudi postrežba gostilničarja, kolikor mogoče pri taki gnječi, dobra in skrbna, in je povsod vladal najlepši red, da je bilo vse do pozne noči židane volje; le „Slov. Narod“ je poslal neko čmeriko k tej veselici, katera, ker ni mogla nič družega ogristi, je zagrizla se v gostilničarja, ki se je vendar ta večer s postrežbo svojo prikupil sto in stoternim gostom. Da so nekateri stariši pripeljali tudi svojo mladino s plačano vstopnino maškare gledat, kdo jim bo to očital, ki je sam tako norčav bil, da je gledal burke, katere niso nikakor in nikjer npravnosti žalile!

— (O slovenskem gledišči) bomo prihodnjic več spregovorili, ker nam je do zdaj vedno prostora primanjkovalo.

— (Pobirki iz časnikov.) „Tagblatt“ v 35. listu pod naslovom: „Dr. Costa und die letzten Tröstungen der Religion“ še v grobu ne pustí dr. Coste pri miru, kakor krvoločna hijena, ki celó iz grobov pokopane razkopava. Če je nesramni list že koga obirati moral, naj bi obiral zdravnika, da ni storil, kar bi bil o pravem spoznanju bolezni njegove storiti moral. — „Laibacherica“ se s „Tagespošto“ vred strašno huduje nad tem, da je „Slovenec“ iz Dunaja prinesel novico, da so slovenski dijaki na ondašnjem vseučilišču izbrisali dr. Razlaga iz vrste častnih udov, v katero so ga prejšnji čas vpisali, ter hvalo poje „dem taktvollen Führer“, ki po smrti Costovi utegne velik vpliv doseči med Slovenci. Ali vladna „Laibacherica“ še ne čuti, da s svojo hvalo, kakor nekdanj dr. Kluna, zdaj dr. Razlaga še bolj diskreditira? ali ona res misli, da se bode zaupanje, ki ga je dr. Razlag pri narodu našem že davno pred smrtjo dr. Costovo zgubil, po smrti njegovi zopet oživilo?

— (Zakaj je g. France Špitaler mahoma moral zapustiti Gorico, kjer je učitelj na realki bil?) Na to vprašanje v „Novicah“ nam je od več krajev iz Goriškega, Istre (Kopra) in iz Ljubljane došel enoglasni odgovor, da zato, ker je javno po sprehajališčih tako nečedno se obnašal, da bi, ko bi slikar Priapa današnjih dni hotel malati, bi kar naravnost Špitalerja namalal. To vé v Gorici in menda tudi v Kopru vsak deseti človek. — No! „prosit Mahlzeit“ sodelovalcem „Tagblattovim“, ki pod krilom Špitalerjevimi kulturo in moralo odkrivajo ženskemu svetu!

Za nagrobni spominek Hicingerjev so dalje darovali: gosp. Andrej Lavrenčič, deželni poslanec 10 gold., gosp. Janez Hofsteter, dekan 10 gold., gosp. Luka Robič, deželni poslanec 5 gold., gosp. Andrej Ditrih, trgovec 2 gold., gosp. Peter Kraigher, trgovec 2 gold., gosp. Franjo Kutin, trgovec 1 gold., gosp. Rajmund Hočevnar, c. k. okraj. komisar 1 gold., gosp. Jernej Primožič, duhoven 1 gold., gosp. Lav. Zaletel, duhoven 1 gold., in neimenovan 1 gold., gosp. K. L. Huth, duhoven vojaške bolnišnice v Trstu 1 gold., gosp. Jožef Grčar, fajmošter pri sv. Trojici na Dolenskem, 3 gld., gosp. G. Križaj, dekan v Kamniku 5 gold.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

✱ *Iz Dunaja.* — V državnem zboru je v pondeljek minister za notranje zadeve odgovoril na ono interpelacijo grofa Hohenwarta in drugih, v katerih je bila vlada vprašana, ali so jej znane dogodbe pri delenji državne podpore v Dobrničah. A kako je odgovoril? Da je bilo vse v najlepšem redu in da se noben

uradnik ni pregrešil zoper postavo. Tak odgovor iz ministerskih ust, ko vendar že vrabci po strehah pojó, kar je Vesteneck v Dobrničah počel! — Tudi lsterski poslanec Vitezić je dobil na svojo interpelacijo zarad veljavnosti §. 19. odgovor, ki je „N. Fr. Pressi“ popolnoma po godu. Tako naj se odgovarja na „sitne“ interpelacije! Vitezić in desno središče so potem zahtevali, naj bi se temu odgovoru na interpelacijo pripela v prihodnji seji debata, pa „liberalna“ večina je ta predlog zadušila. Tako se ravna z nami na Dunaji!

— Ogerski minister Bitto se je pripeljal na Dunaj ter podal cesarju demisijo vsega ministerstva proseč, da bi se na-nj tudi pri sestavljanju novega ministerstva nikakor ne oziralo. Pa cesar demisije ni hotel še sprejeti, predno mu je mogoče najti moža, ki bi sestavil drugo ministerstvo.

— „W. Ztg.“ je razglasila pogoje, pod katerimi se ima na posodo vzeti 25 milijonov za železnico. Le delajmo dolgove!

— Pravda Ofenheimova bo bóje ta teden končana, vprašanja do porotnikov so že sestavljena. Rado vedno vse čaka, kaj bo z Banhansom.

— Pustni terek je bil tudi v državnem zboru zelo nemiren dan, minister Glaser se je z državnim zborom skregal. Obravnavala se je eksekucijska postava, katero je Glaser sam sestavil. Dr. Edelbacher je ministru precej razumljivo povedal, da o potrebah ljudstva toliko vé, kakor lisica o postu. Minister, ki je že naprej vedel, da bo on in ministerstvo, ta „harmonična celota“, propadlo s to postavo, je na to rekel, da se malo briga za sklepe Lasserjeve skupščine. Glaserjeva postava se potem ni sprejela, marveč odseku nazaj dala. Kaj pa bo nasledek tega razpora, o katerem ustavovorni listi čisto molče? Ministerstvo ne mara za liberalno večino državnega zbora, ta pa ne za ministerstvo, toraj bosta morala iti narazen. Ali kdo bo šel, državnega zbora liberalna večina ali ministerstvo, ali pa nobeden, kajti Avstrijski parlamentarizem je že od nekdanj tak, da se ministri svojih stolov držijo kot smola, liberalci pa isto tako svojih šepastih stolov.

Nemčija. — 23 škofov je razglasilo skupno deklaracijo zoper okrožnico Bismarkovo o volitvi prihodnjega papeža.

Listnica vredništva. Gosp. J. Z. v G: Poslano prejeli. — Gosp. N. v M. in gosp. M. v G: Zahvalni pismi prejeli, pa danes ni bilo mogoče; drugi pot gotovo.

Žitna cena

v Ljubljani 13. februarija 1875.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 10. — banaška 5 fl. 62. — turšice 3 fl. 10. — soršice 4 fl. 10. — rži 3 fl. 50. — ječmena 3 fl. —. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. —. — ovsa 1 fl. 90. — Krompir 2 fl. 40.

Kursi na Dunaji 15. februarija.

5% metaliki 70 fl. 90 kr. Ažijo srebra 105 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 75 fl. 85 kr. Napoleondori 8 fl. 91 kr.

Loterijske srečke:

v Trstu } 17. feb. 1875: 6. 2. 22. 25. 26.
v Lincu } 86. 58. 81. 7. 65.

Prihodnje srečkanje v Trstu 17. februarija.